

המחאה של החיילים התכנסו לפגישה ראשונה, ושאלו:

"מה זאת אומרת אסור?" התערב אחר. "ספיר יהודי, לא? או אני נגד ספיר!"

בחירות שאיות שבעיקבותיהן נביא להתפרטותם של אנשים.

להשתמש

בכוח

את ההצטרף האחרונה ליו תשואות רמות. האווירה החלה מתחממת במהירות. נושא האלימות בהפגנות ליבה את הרוחות.

החנייה גלובמן אור את מיטב כוחותיו בניסיון להחזיר את הסדר על כנו, אך ללא הצלחה.

"אם אתם מתים לאלמות", צעק, "תפנו את זה נגד השילטון! לא נגדנו! לא פה!"

שוב פרץ ויכוח על מטרות התמורה. שוב הזכיר מישהו שצריך כסף. מישהו אחר התנגד לכך שכינו אותו "ציוני" רק בגלל שבא לפגישה. אחר הכריז שיש להפריד בין הרשות המחוקקת לרשות המדינית.

עוד אחד העיר שצריך להפוך תנועה אל-מפלגתית זו לתנועה מיפלגתית, ולהצטרף לאמנון רובינשטיין. אחר שב והדגיש את השפעתה המזיקה של העיתונות על הנושא.

"לא צריך לקבל הוראות מהעיתונות!" פסק חנניה.

"העיתונות", אמר, "היא היא שהביאה לאותו מצב מחורבן בקרב הציבור, אשר בסופו של דבר גרם למחול של מילחמת יום הכיפורים."

רשות הדיבור ניתנה לרן ליבנה. אשר להפגנות", אמר, "יש לי מידע שקיבלתי מאנשים העומדים בראש המדינה. הם טוענים שאם נמשיך להפגין כשם שהפגנו עד עכשיו — ראשי הממשלה תתפטר!"

"אבל דווקא בדברים כאלה צריכים להיות זהירים מאד! כי אם גולדה תלך היום, ומחרתיים נשנה את שיטת הבחירות — באותן מיפלגות הקיימות היום — הרי לא שיינו כלום! בצורה כזאת רק נעלה את ספיר, והרי הוא עוד יותר גרוע מגולדה!"

גם לאסא קדמוני, מראשי התנועה, ומראשוני מארגני ההפגנות מול בניין הכנסת בירושלים, היה מה להוסיף.

"כל הדיעות האלו שהביעו כאן היום — צריכות לזרום לאפיק אחד, לים אחד, כדי שנוכל להשיג משהו. אני מבטיח לכם שתוך חודשיים אתחיל לפעול על כמה נושאים חשובים: החיילים המשותתרים, ההורים השכולים ועוד, ועוד. אבל, בינתיים, צריך להתארגן!!"

"אני גם מבטיח שתוך זמן קצר נוכל לדחוף חוק זה, וחוק אחר, ואז תיווכחו לדעת שגם גוף שאינו מיפלגתי יכול ויכול להפוך מדינה! הוא יכול להפוך מדינה שלא באלימות, אלא בהפגנות שקטות!"

בחורה

הזמינה בחור

מיכאל מנר מיהר לחלוק על דעתם בתוקף. "ביום המישי", סיפר, "היה חוגרביית של התנועה, ושם דיברו נגד גולדה ודיין."

"בסוף הערב הזמינה אחת הבחורות הנחמדות לביתה בחור שנכח שם. כדי ש-

מוטי אשכנזי להוריד את דיין

רן ליבנה להיות זהירים מאד

"לוקחים רק צ'קים — לא מזומן!" מקסים פרץ, חבר תנועת עווד והפנתרים השחורים, האשים בדבריו את אנשי תמורה בכך שלא הצטרפו לתנועת-המחאה שהיו קיימות עוד לפני המילחמה, כמו הפנתרים, למשל.

"אני יורק על הובל שלך!" צעק אליו אחד הנוכחים.

מיכאל מנר, מן הישראלים החופשיים, עמד בדבריו על כך שתנועת התמורה קמה בראש-ובראשונה, כדי להפיל את גולדה ודיין.

"אנשים באו הערב לפגישה הזו", טען בלהט, "קודם-כל בגלל ה'נגד'! מדוע,

"יש גורמים שהזיקו לתנועה מאד", המ- שיך חנניה בדבריו. "הגורם, שהזיק לה ביותר, הוא העיתונות."

כדוגמה ניצחה לצורה בה הזיקה העיתונות לתנועה, נקב בשמו של האלוף (מיל.) ישראל טל. "כל עוד איננו מגבשים קו אחיד ומאורגן", אמר, "העיתונים והפיר- סומים שאנו מקבלים עלולים רק להזיק לנו."

"אנחנו, למשל, רצינו מגע עם טל רק כדי להגיד לו שיישב בשקט עוד כמה זמן. שהתכוון לעשות. ותו-לא. ולומר לו שלפי רצינו לבקש ממנו שלא יעשה את הצעד

איר עושים

אם כן, מנסחת התנועה את יעדה הראשי כרפורמה בסדר-השילטון? מדוע לא להי- לחם, ראשית כל, למען סילוקם של גולדה ודיין?"

מן התגובה הסוערת שקמה בקהל ניכר היה כי מרבית הנוכחים מסכימים לדעתו, ומרגע זה ואילך לבש הערב ציביון של פולמוס סוער על יעדיה של התנועה.

דעתנו עוד יש לו עתיד בצבא. אני אישית, חושב שיש עדיין סיכוי שיחזור לצבא."

לחץ על

המפד"ל

חד הלחצים שהתמורה מתכוונת להפעיל, מכוון אל המפלגות. כדוגמה לכך הביא חנניה את מיפלגת המפד"ל. הקרועה כיום מבפנים. "אם התמורה תתן תמיכה לאותם זרמים במפד"ל המתנגדים להצטרפותה לממשלה, ותפגין איתם, קבע, 'אין ספק שתעזור בכך לטרפד את הממ- שלה."

"אבל אלה הם דווקא אנשי ארץ-ישראל השלמה!" קרא מישהו מהקהל. יעקב פוסמן הרים את ידו וביקש רשות- דיבור ממקומו שבאולם.

"אני מכיר הרבה מאד אנשים העומדים לרדת מהארץ בעיקבות המחדל", אמר, "אפילו אנשים בעלי משרות טובות ביותר. מדוע אינם קוראים להם להצטרף אליכם, להילחם, ולא לרדת מהארץ ולברוח מה- מציאות?"

על כך השיב חנניה: "לא נוכל לקרוא להם לפני שנתארגן. אם נבקש מהם להצ- טרף לתנועה שאינה מגובשת — זה לא ישנה את החלטתם לרדת."

"ומה ביחס למימון התנועה?" נזרקה שאלתו של נימרוד מהקהל.

חנניה השיב מייד: "אם נהיה חזקים — ספיר כבר יממן אותנו!"

הוסיף נימרוד, מהקהל: "לפי דעתי אנחנו, בתור תנועה, צריכים להצטרף לי- מיפלגה שיש לה כסף. למשל, למיפלגה למען זכויות האזרח יש משאבים עצומים, עזמו. לא מדוע שלא נצטרף לשולמית אלונגי? וחוק מזה נראה לי, שצריך להפסיק את הקנוניות שהולכות במדינה הזאת מתחת לשולחן."

"או ממה נחיה בכלל?" קרא מי מן הקהל.

רק

צ'קים

ל זה בדיוק אנחנו חותרים, השי- בו חנניה. "להפסיק את זרם הכס- פים העוברים מידי-ליד מתחת לשולחנות. אבל לפני שנתארגן, לא נוכל לעשות כלום."

לצורך אירגונה החיוני של התנועה חולקה ארץ-ישראל לארבעה חלקים: צפון (צפונית לחדרה), מרכז (מחדרה עד אשדוד), דרום (ירושלים ודרומה לה), הי- התיישבות העובדת.

רן ארזי, איש הצנחנים, מפקי-סרטים בחייו האזרחיים, עלה לבימת הנואמים ופנה אל הנוכחים באולם בבקשה לארגן חוג- בית, כמה שיותר, למען התנועה. "כדי לחפש את עצמם — ואת המכנה המשותף ביניהם."

אורי אלדר, מראשי התנועה, פנה אף הוא בבקשה — לאסוף תרומות. הוא מסר לאן להעבירן, והודיע מפורשות:

דן ארזי להפש מכנה משותף

אסא קדמוני להפוך את הסדרים

"אנחנו לא חושבים שכדאי להשקיע את המאמץ בדבר שולי כזה". השיב לו חנניה גלובמן, "אסכי הוא חשוב מאד כפני עזמו. פיטורי גולדה ודיין הם שוליים. הוא נהיה שהצלחנו לפטרם, אז מה השגנו בסך- הכל?"

כרגע אנו מאמינים שהחלק הזה של אתריות אדמיניסטרטיבית חייב לבוא כחלק של שינוי השיטה."

אסא קדמוני, מן הצנחנים, הוסיף אף הוא וחזק את דבריו. "לא ייתכן שהמטרה לא תיקבע על-ידי צוות שלנו", ועל- ידי האנשים שנבחרו לראשות התנועה. עלינו לקבוע את המטרה תחילה, ואז להיינה

יוכלו להמשיך לשוחח ולהעמיק בנושא בחירות, ללא-הפרעה."

"זה נקרא לשוחח?" הגיב בוי-במקום חיים אליעד, אחיו של חברי-הכנסת ניסים אליעד מל"ע, והכל פרצו בצחוק גדול.

אך מנר לא נרתע. "בל נשכח את הדתף שהיה לבחורה", עמד על דעתו. "לולא רצתה לדבר נגד גולדה ודיין, לא היתה מזמינה את הבחור אליה."

"עלינו להוריד את צמרת הממשלה, אחר-כך אנשים לא יבואו לפגישות האלה. חוץ מזה, לדעתי אסור להניח להפגנות שלנו לגווע בשקט. בשירת ההימנון, אם לא נשתמש בכוח, לא נשיג כלום!"

"אסור לנו להביא למצב של יהודי נגד יהודי!" השיב לו מני-זביה בחור מתוך הקהל.

תמורה?

"תוך חודשיים אנחנו, כגוף, נהפוך את המדינה וסדריה על-פיהם, ונשיג את רצוננו — אפילו בהפגנות-דומייה!"

מבול

של מלל

"אני אישית, רואה את הפגישה הזו כמלל אי-סופי", סיכם מוטי הגינדי מן הצנחנים.

"איש הפנתרים דיבר על האינטרסים שלו, הכלכלי דיבר על כלכלה, וכנ"ל כל השאר. בסוף, כולכם תשקעו בתוך המילים שלכם. תפרוץ עוד מילחמה, ותשקעו עוד. יעבור זמן, ותשקעו עוד."

וברבות הזמן תישכח התנועה הזו לגמרי, רק מרוב הדיבורים."